មេរៀនទី ៧

ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា ពាក្យសំដីនៃចំណេះ និងជំនឿ

នៅក្នុងមេរៀនទាំងបួនកន្លងមករបស់យើង យើងបានសិក្សាពីក្រុមនៃព្រះអំណោយទានខាងឯវិញ្ញាណៈ (១) ព្រះអំណោយទាននៃព័ន្ធកិច្ច និង (២) ព្រះអំណោយទាននៃព័ន្ធកិច្ចដទៃផ្សេងទៀត។ យើងបានគត់សំគាល់ឃើញថា មួយក្រុមដំបូងនៃព្រះអំណោយទាននេះ ត្រូវបានប្រទានទៅឲ្យអ្នកដឹកនាំនៅក្នុងព្រះកាយរបស់ព្រះគ្រិស្ត។ ដូច្នេះ មានចំនួនអ្នកជឿដែលអាចទទួលបានព្រះអំណោយទានទាំងនេះគឺមានកំណត់។ ឯព្រះអំណោយទានក្រុមទីពីរ គឺផ្ទុយពីនោះ។ អ្នកជឿសឹងតែគ្រប់គ្នាយ៉ាងហោចណាស់ក៏អាចមានព្រះអំណោយទានមួយក្នុងចំណោមព្រះអំណោយទានទាំងនេះដែរ។

ជាមួយនឹងមេរៀននេះយើងនឹងចាប់ផ្ដើមសិក្សាពីក្រុមព្រះអំណោយទានចុងក្រោយរបស់យើង គឺព្រះអំណោយទានរបស់ព្រះវិញ្ញាណ។ យើងនឹងយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសទៅលើ រឿងដែលថាព្រះអំណោយទាននីមួយៗនៃព្រះអំណោយទានទាំងនេះ គឺត្រូវបានប្រទានមកដោយព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ។ យើងក៏នឹងចងចាំផងដែរថា ព្រះអំណោយទានទាំងនេះគឺ មិនអាចកើតមានឡើងបាន តាមរយៈតែសមត្ថភាព និង ទេពកោសល្យរបស់មនុស្សនោះទេ។

យើងនឹងដឹងរឿងមួយទៀតឆាប់ៗនោះគឺ ឫទ្ធានុភាពបន្ថែម ដែលបានមកតាមរយៈការជ្រមុជនៅក្នុងព្រះវិញ្ញាណ គឺមានសម្ដែងនៅក្នុងព្រះអំណោយទានរបស់ព្រះវិញ្ញាណដែរ។ ព្រះជាម្ចាស់សព្វព្រះហឫទ័យឲ្យឫទ្ធានុភាពរបស់ទ្រង់ បានត្រូវស្ដែងចេញតាមរយៈបុត្ររបស់ទ្រង់គ្រប់គ្នាទាំងអស់។ ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ ឲ្យឫទ្ធានុភាពរបស់ទ្រង់បានសម្ដែងចេញតាមរយៈអ្នក។ នៅពេលដែលអ្នករៀនអំពីព្រះអំណោយទានទាំងនេះ យើងនឹងចាប់ផ្ដើមមើលឃើញថាអ្នកអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយព្រះវិញ្ញាណសម្រាប់ការសម្ដែងព្រះអំណោយទានទាំងនោះ យ៉ាងមានប្រសិទ្ធិភាព ។

គម្រោងនៃមេរៀន

ក. ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា
ខ. ពាក្យសំដីនៃចំណេះ
គ. ជំនឿ

វត្ថុបំណងនៃមេរៀន

នៅពេលដែលបញ្ចប់មេរៀនមួយនេះ អ្នកអាចនឹង ៖

១. បកស្រាយឃ្លា " ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា" និង ថ្លែងប្រាប់ពីមុខងារ និង គោលបំណងរបស់ព្រះអំណោយទានមួយនេះ។
២. រៀបរាប់មុខងារ និង គោលបំណងរបស់ ពាក្យសំដីនៃចំណេះ។
៣. ប្រាប់ពីរបៀបដែលមនុស្សម្នាក់អាចដឹងថា តើគេបានទទួលពាក្យសំដីនៃចំណេះឬទេ។
៤. បកស្រាយពីមុខងារ និង គោលបំណងរបស់ព្រះអំណោយទាននៃជំនឿ។
៥. ប្រាប់ពីរបៀបដែលមនុស្សម្នាក់អាចដឹងថា គេមានព្រះអំណោយទាននៃជំនឿឬទេ។

សកម្មភាពក្នុងការសិក្សា

១. អានគម្ពីរ១កូរិនថូស ជំពូក១២។
២. អានសេចក្ដីសង្ខេបការវិវត្តន៍មេរៀន។ សរសេរនិយមន័យខ្លីៗ របស់ព្រះអំណោយទានទាំងបីដែលមាននៅក្នុងមេរៀននេះដាក់ក្នុងសៀវភៅកត់ត្រារបស់អ្នក។
៣. សិក្សាពាក្យសំខាន់នៅក្នុងអក្ខរានុក្រមដោយយកចិត្តទុកដាក់ មុនពេលធ្វើការសិក្សាចាប់ផ្ដើមសិក្សាមេរៀននេះ។
៤. ធ្វើការប្រឡងផ្ទាល់ខ្លួន ដូចដែលបានធ្វើនៅក្នុងមេរៀនមុនដែរ។
៥. ទន្ទេញខគម្ពីរ ១កូរិនថូសជំពូក១៣បន្តទៀត។ សរសេរខគម្ពីរ ៩ខ ដំបូងតាមការចងចាំរបស់អ្នកដាក់នៅក្នុងសៀវភៅកតត្រារបស់អ្នក។នៅពេលដែលបញ្ចប់មេរៀននេះ យើងនឹងអាចសូត្រ ១០ ខ ដំបូងនៃខគម្ពីរនេះ។

ពាក្យសំខាន់

បណ្ដាញ	ឧបករណ៍	ខ្ពង់ខ្ពស់លើស
សាសន៍ដទៃ	ជំនឿស៊ប់	សូរសៀង

ក. ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា

វត្ថុបំណងទី១. *បកស្រាយឃ្លា " ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា" និង ថ្លែងប្រាប់ពីមុខងារ និង គោលបំណងរបស់ព្រះអំណោយទានមួយនេះ។*

យើងបានត្រៀមខ្លួនហើយស្រេចដើម្បីសិក្សាពី ព្រះអំណោយទានរបស់ព្រះវិញ្ញាណ។ ដើម្បីចាប់ផ្តើមមេរៀននេះ សូមមើលការណែនាំរបស់លោកប៉ូលអំពីប្រធានបទនេះនៅក្នុងគម្ពីរ ១កូរិនថូស១២:១ "បងប្អូនអើយ ខ្ញុំមិនចង់ឲ្យអ្នករាល់គ្នាល្ងង់ខ្លៅទេ។"(គកស១៦)

នៅពេលដែលយើងចាប់ផ្តើមសិក្សាមុខវិជ្ជានេះ យើងបានឃើញពីតម្លៃដ៏អស្ចារ្យរបស់ចំណេះដឹងនៅក្នុងទំនាក់ទំនងទៅនឹងព្រះអំណោយទានខាងឯវិញ្ញាណ។ លោកប៉ូលបានដឹងពីសារៈសំខាន់នៃចំណេះដឹងហើយ។ បំណង់ចិត្តដ៏ខ្លាំងបំផុតរបស់គាត់ គឺចង់ជួយអ្នកជឿឲ្យរួចផុតពីភាពឆោតល្ងង់៖ "បងប្អូនអើយ ខ្ញុំមិនចង់ឲ្យអ្នករាល់គ្នានៅល្ងង់" (គម្ពីរ១កូរិនថូស ១០:១ពគប)។ លោកបាននិយាយដូចគ្នានេះចំនួនប្រាំលើក នៅក្នុងសំបុត្រសម្រាប់អ្នកដឹកនាំរបស់លោក៖ គម្ពីររ៉ូម ១:១៣; គម្ពីរ១កូរិនថូស ១០:១; ១២:១គម្ពីរ ២កូរិនថូស ១:៨ និង គម្ពីរ ១ថេស្សាឡូនិក ៤:១៣។

លោកប៉ូលបានដឹងច្បាស់ថា ការមានចំណេះដឹងដ៏ពិតនៅគ្រប់វិស័យទាំងអស់គឺមានភាពចាំបាច់ណាស់។ លោកបានដឹងថាវានឹងធ្វើឲ្យព្រះអំណោយទានរបស់ព្រះវិញ្ញាណ កាន់តែមានន័យច្បាស់ និង មានប្រសិទ្ធិភាព តាមអ្វីដែលព្រះជាម្ចាស់ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ។

ពួកអ្នកជឿអាចទទួលបានព្រះអំណោយទានបានដោយមិនចាំបាច់មានចំណេះដឹងច្រើន ដូចគ្នានឹងអ្នកក្រុងកូរិនថូសអ៊ីចឹងដែរ។ "បងប្អូនមិនខ្វះព្រះអំណោយទានអ្វីឡើយ" (គម្ពីរ១កូរិនថូស ១:៧)។ ទោះជាយ៉ាងណា បើចង់ឲ្យព្រះអំណោយទានកាន់តែមានប្រយោជន៍ វាត្រូវពឹងផ្អែកលើចំណេះដឹងដ៏ពិតមួយ។

នៅពេលដែលយើងសិក្សាពីព្រះអំណោយទានទាំងនេះ យើងនឹងស្វែងរកឲ្យឃើញច្បាស់នូវចំណេះដឹងដែលមានមូលដ្ឋានគ្រឹះផ្អែកលើព្រះគម្ពីរ អំពីព្រះអំណោយទាននីមួយៗ។ យើងចង់យល់ដឹងព្រះអំណោយទានទាំងនេះឲ្យកាន់តែច្បាស់។ យើងមិនគ្រាន់តែចង់ស្គាល់ព្រះអំណោយទានទាំងនេះទេ តែយើងចង់ឃើញព្រះអំណោយទានទាំងនេះធ្វើសកម្មភាពផងដែរ។ យើងត្រូវទូលសូមឲ្យព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធបានបើកគំនិតរបស់យើង ដើម្បីបានយល់ដឹងឲ្យកាន់តែច្បាស់។

និយមន័យ ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា

"គឺព្រះអង្គប្រទានអោយម្នាក់ចេះនិយាយប្រកបដោយប្រាជ្ញា" (គម្ពីរ១កូរិនថូស១២:៨)។ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរបកប្រែចាស់បាននិយាយថា "ដ្បិតទ្រង់ប្រទានឲ្យម្នាក់មាន*ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញាវាងវៃ*ដោយសារព្រះវិញ្ញាណ" (សូមមើលអក្សរទ្រេត) ។ ប្រាជ្ញាគឺជា ការវិនិច្ឆ័យបានល្អដែលផ្អែកលើចំណេះដឹង។ ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញានោះ គឺជាពាក្យដែលបានមកពី ការវិនិច្ឆ័យបានល្អ ដែលផ្អែកលើចំណេះដឹង។ ក៏ប៉ុន្តែសម្រាប់ព្រះអំណោយទានវិញ គឺលើសពីនោះទៅទៀត។

ពាក្យថា *ពាក្យសំដី* គឺជាគន្លឹះ។ វាមកពីភាសាក្រិកថា *ឡូកូស*។ ពាក្យថា *ឡូកូស* មានន័យថា "បង្ហាញនៃ, ប្រធានបទនៃ, ខ្លឹមសារនៃ" ។ ដោយ ព្រះអំណោយទានរបស់ព្រះវិញ្ញាណ គឺជារបស់ដែលមកពីព្រះជាម្ចាស់ដាច់ខាត នោះយើងដឹងថាពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញាគឺជាការស្តែងបង្ហាញដែលបានមកពីព្រះជាម្ចាស់។ វាមិនមែនជាការបង្ហាញប្រាជ្ញានោះទេ។ ប្រាជ្ញាដែលយើងនិយាយនៅត្រង់នេះ គឺបានមកពីព្រះជាម្ចាស់ផ្ទាល់តែម្តង។ ប្រាជ្ញានោះគឺជាប្រាជ្ញារបស់ទ្រង់។

ដូច្នេះ តាមរយៈព្រះអំណោយទានពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា ព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធប្រទានឲ្យអ្នកជឿមួយចំណែកនៃព្រះប្រាជ្ញាញាណរបស់ព្រះជាម្ចាស់។

ឃ្លាថា "ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា" គេនិយាយសំដៅទៅ*ចំណែកដ៏តូចមួយ* ។ វាក៏ហាក់ដូចជានិយាយសំដៅទៅលើប្រាជ្ញាពិសេស ដែលទុកសម្រាប់តម្រូវការពិសេសមួយ។ យើងអាចនិយាយបានថា វាគឺជាផ្នែកតូចមួយនៃប្រាជ្ញាញាណរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលបាននិយាយឡើងនៅក្នុងពេលវេលាមួយដ៏ស័ក្តិសម។

លំហាត់អនុវត្តន៍

១ ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញាគឺជា

ក) ផ្នែកតូចមួយនៃប្រាជ្ញាញាណរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលបាននិយាយឡើងនៅក្នុងពេលវេលាមួយ ដ៏ស័ក្តិសម។

ខ) ព្រះអំណោយទានមួយដែលធ្វើឲ្យមនុស្សមានប្រាជ្ញាចាប់ពីនោះតទៅ។

គ) ប្រាជ្ញាពីធម្មជាតិដែលត្រូវបានជំរុញដោយព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ។

ការបកស្រាយ និង ការអធិប្បាយពីពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា

យើងត្រូវតែដឹងថា ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា គឺពេញដោយភាពអធិធម្មជាតិ(លើសពីធម្មជាតិ)។ លោកប៉ូលបាននិយាយថា "គឺព្រះអង្គប្រទានអោយម្នាក់ចេះនិយាយប្រកបដោយប្រាជ្ញា" (គម្ពីរ១កូរិនថូស ១២:៨)។ គេមិនអាចទទួលបានវាដោយគ្រាន់តែទៅរៀននៅសាលានោះទេ។ គេមិនអាចទទួលបានវា ដោយគ្រាន់ជាមនុស្សឈ្លាសវៃពីកំណើតនោះទេ។ គេទទួលបានវា តាមរយៈព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធតែប៉ុណ្ណោះ។

ដើម្បីជួយយើងក្នុងការស្វែងយល់ពីព្រះអំណោយទាន ដែលហៅថា ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា នេះ យើងនឹងចោទសួរសំណួរមួយចំនួនៈ

១. *តើពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញាត្រូវបានប្រទានទៅឲ្យអ្នកណា?*

"ប៉ុន្តែ មានព្រះវិញ្ញាណតែមួយដដែល ដែលបំពេញសកម្មភាពទាំងអស់ ហើយប្រទានអោយម្នាក់ៗមានព្រះអំណោយទានផ្សេងៗពីគ្នា តាមព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គ"(គម្ពីរ១កូរិនថូស១២:១១)។

អ្នកខ្លះនៅគិតថា អ្នកជឿគ្រប់គ្នាសុទ្ធតែមានឱកាស ដែលត្រូវបានប្រើឲ្យសម្តែងព្រះអំណោយទានគ្រប់ទាំងអស់។ សូមអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំបកស្រាយត្រង់ចំណុចនេះ។ គ្រប់ព្រះអំណោយទានទាំងអស់សុទ្ធតែមាន*នៅក្នុងព្រះវិញ្ញាណ* ។ អ៊ីចឹង ប្រសិនបើព្រះវិញ្ញាណគង់នៅក្នុងអ្នកជឿណា នោះព្រះអំណោយទាន

របស់ទ្រង់ក៏នៅក្នុងអ្នកជឿនោះដែរ។ ប៉ុន្តែ ព្រះអំណោយទានណាមួយឬព្រះអំណោយទានទាំងប៉ុន្មាន ដែលព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធនឹងបើកសម្តែងតាមរយៈអ្នកជឿនោះ គឺតាមតែការបំណងព្រះហឫទ័យរបស់ទ្រង់វិញ។

ព្រះអំណោយទានរបស់ព្រះវិញ្ញាណគឺឋិតនៅក្នុងព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ។ ព្រះអំណោយទានទាំងនោះ ត្រូវសម្តែងឡើងដោយព្រះវិញ្ញាណ តាមរយៈអ្នកជឿ ដូច្នេះ យើងអាចនិយាយបានថា វាត្រូវបានប្រទានទៅឲ្យអ្នកជឿ។

ដើម្បីឧទាហរណ៍រឿងនេះ ទាក់ទងនឹងពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា សូមអានគម្ពីរកិច្ចការ ១៥:៥-២៧។ មានបញ្ហាដ៏ធំមួយបានកើតឡើងនៅក្នុងក្រុមជំនុំដំបូងបង្អស់។ វាគឺជាបញ្ហា អ្នកប្រែចិត្តជឿដែលជាសាសន៍ដទៃ។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ អ្នកដឹកនាំក្រុមជំនុំបានជួបប្រជុំជាមួយនឹង អ្នកជឿដទៃទៀត។ ពួកគេបាននិយាយពិភាក្សាគ្នាទៅវិញទៅមក។ អ្នកខ្លះមានយោបល់មួយ។ ឯអ្នកខ្លះទៀតមានគំនិតផ្សេងពីនោះ។ ចុងក្រោយ លោកយ៉ាកុប ជាអ្នកដឹកនាំម្នាក់ក៏មានប្រសាសន៍ឡើង។ បន្ទាប់ពីលោកបាននិយាយចាប់ហើយ "ក្រុមសាវ័ក ក្រុមព្រឹទ្ធាចារ្យ និងក្រុមជំនុំទាំងមូលយល់ឃើញថា"។

ពេលនេះសូមចំណាំជំហានទាំងនេះ៖

ក. បញ្ហាដ៏ធំមួយត្រូវបានលើកឡើង (ខ៥)

ខ. ព្រះកាយដែលផ្សុំពីអ្នកជឿបានមកជុំគ្នា (ខ៦)

គ. ពួកគេខិតខំប្រឹងប្រែងខ្លាំងណាស់ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា (ខ ៧ ដល់ ១២)

ឃ. តាមរយៈលោកយ៉ាកុប ព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ បានប្រទានចម្លើយដោយពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា (ខ១៣ ដល់២១)

ង. ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា នាំឲ្យពួកគេទាំងអស់គ្នាធ្វើការសម្រេចចិត្តមួយ (ខ២២)

នៅក្នុងខគម្ពីរទាំងនេះ យើងឃើញថា ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា បានប្រទានមកដោយព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ។ ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញានោះ ត្រូវតែបាន*ទៅដល់*មនុស្ស។ ព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ បានគង់នៅក្នុងលោកយ៉ាកុប ហើយតាមរយៈលោក ព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធបានបើកសម្តែង នូវពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា ទៅកាន់ក្រុមជំនុំទាំងមូល។ ដូច្នេះ ក្រុមជំនុំបានទទួលព្រះអំណោយទានពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា។

លំហាត់អនុវត្តន៍

២ ចូរសរសេរអក្សរ ត នៅខាងមុខប្រយោគដែលត្រឹមត្រូវ និង អក្សរ ខ នៅមុខប្រយោគណាដែលខុស។

........ក) ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា មានលក្ខណៈអធិធម្មជាតិតែមួយចំណែកតែប៉ុណ្ណោះ។

........ខ) វាមិនមែនជារឿងត្រឹមត្រូវនោះទេ ដែលនិយាយថា មានតែមនុស្សមួយចំនួនប៉ុណ្ណោះដែលមានព្រះអំណោយទានពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា។

.........គ) ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា គឺជាព្រះអំណោយទានសម្រាប់ក្រុមជំនុំ។

........ឃ) ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា គឺត្រូវបានស្តែងចេញតាមរយៈអ្នកមិនជឿ។

៣ ចូរអានគម្ពីរកិច្ចការ ៦:១-៧ ។ តើខណាមួយដែលអ្នកគិតថា និយាយសំដៅលើ ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា?

....

....

....

---

២. *តើពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា ធ្វើការយ៉ាងដូចម្តេច?*

តើវាទាមទារឲ្យគិតច្រើនដែរឬទេ? តើអ្នកជឿដែលព្រះវិញ្ញាណបានប្រទានឲ្យ នូវពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញាស្តែងចេញតាមរយៈពួកគេនោះ បានដឹងពីអ្វីដែលគេនឹងនិយាយចេញទៅដោយរបៀបណា?

សំណួរទាំងនេះឲ្យឆ្លើយបានដោយអស់អ្នកដែលធ្លាប់មានបទពិសោធន៍។ លោក ដូណាល់ ហ្គី ជាគ្រូបង្រៀនម្នាក់នៅក្រុមជំនុំថ្ងៃទីហាសិបជនជាតិអង់គ្លេសម្នាក់ បាននិយាយដូច្នេះ៖

> នៅក្នុងការសម្តែងពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា មានអ្វីម្យ៉ាងលេចចេញមក។ មានអារម្មណ៍ដែលមកពីអាទិទេព (របស់ព្រះជាម្ចាស់) មានស្មារតីមួយដែលដឹងពីព្រះសូរសៀងដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់លើស (ដែលនៅពី លើ) គ្រប់ទាំង... បទពិសោធន៍ដែលមនុស្ស...ធ្លាប់ឆ្លងកាត់។ អ្នកនោះពិតជាបានដឹងយ៉ាងច្បាស់ថា ..គេបាននិយាយរឿងដែលត្រឹមត្រូវ។

ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញាអាចនឹងត្រូវបាននិយាយទៅកាន់ដួងចិត្តរបស់មនុស្សម្នាក់ដោយផ្ទាល់ តាមរយៈព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ។ នៅក្នុងករណីនេះ អ្នកនោះប្រាកដជានឹងយកវាទៅនិយាយនៅក្នុងព្រះកាយនៅថ្ងៃក្រោយ។ (សូមមើលនៅគម្ពីរអេភេសូ ១:១៧-១៩)

លោកប៉ូលបាននិយាយពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា ទៅកាន់អ្នកក្រុងកូរិនថូស ប៉ុន្តែមុនពេលដែលលោកបាននិយាយវាចេញមក ព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធបានមានព្រះបន្ទូលយ៉ាងច្បាស់ទៅក្នុងដួងចិត្តរបស់លោក (សូមអានគម្ពីរ១កូរិនថូស ២:៥-១៥)

៣. *តើនៅពេលណាដែល ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញាត្រូវបានស្ដែងបង្ហាញ?*

យើងមិនអាចរៀបរាប់ពីពេលណាដែលព្រះអំណោយទាននេះត្រូវបានស្ដែងឲ្យឃើញនោះឡើយ។ ភាគច្រើន កាលៈទេសៈនឹងកំណត់ថាតើពេលណាដែលត្រូវការព្រះអំណោយទាននេះ។ ព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធក៏អាចសម្ដែងព្រះអំណោយទាននេះ នៅពេលណាដែលមានអ្នកជឿណាម្នាក់បានត្រៀមខ្លួនហើយ និង អាចឲ្យទ្រង់ប្រើប្រាស់បាន។ ដូច្នេះហើយយើងត្រូវប្រើប្រាស់ព្រះអំណោយទានរៀងៗខ្លួនរបស់យើង "ស្របតាមព្រះគុណដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រទានមកយើង" (គម្ពីររ៉ូម១២:៦) ។ តាមរយៈការកត់ត្រាស្គាល់ពីកាលៈទេសៈទាំងឡាយណាដែលព្រះអំណោយទាននេះបានបើកសម្ដែងនៅក្នុងក្រុមជំនុំដំបូងបង្អស់ វានឹងជួយយើងឲ្យស្វែងយល់ឲ្យកាន់តែច្បាស់ពីវាថែមទៀតៈ

ក. នៅពេលដែលលោកពេត្រុសកំពុងតែចែកចាយ។ យើងអាចឃើញវត្តមានព្រះអំណោយទាននេះបានសម្ដែងឡើង នៅក្នុងការចែកចាយរបស់លោកពេត្រុស នៅក្នុងគម្ពីរកិច្ចការ ២: ១៦- ៣៦។ យើងក៏អាចមើលឃើញសញ្ញារបស់ព្រះអំណោយទាននេះនៅក្នុងការចែកចាយរបស់ លោកស្ទេផានក្នុងគម្ពីរកិច្ចការជំពូក៧។ (សូមមើលគម្ពីរកិច្ចការ ៦:១០ ផងដែរ)។

ខ. នៅពេលដែលមានបញ្ហាកើតមានឡើងនៅក្នុងក្រុមជំនុំ (ចូររំឭកគម្ពីរកិច្ចការជំពូក១៥)។

គ. នៅពេលដែលមានការបៀតបៀនមកដល់។ (អានគម្ពីរកិច្ចការ ៥:២៦-៣៣) ។ សូមចំណាំខទី២៩ជាពិសេសៈ "យើងខ្ញុំត្រូវស្ដាប់បង្គាប់ព្រះជាម្ចាស់ជាជាងស្ដាប់បង្គាប់មនុស្ស!" វាពិតជាពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញាដ៏មានឫទ្ធានុភាពមែន។ (សូមមើលគម្ពីរលូកា ១២: ១២ និងគម្ពីរលូកា២១:១៥ ផងដែរ)

ឃ. នៅពេលដែលមនុស្សមានបញ្ហាផ្ទាល់ខ្លួន (គម្ពីរកិច្ចការ ៥:១-១១)។

ព្រះអំណោយទានពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញាពិតជាមានតម្លៃ និង មានប្រយោជន៍ខ្លាំងណាស់! វាប្រាកដជាព្រះអំណោយទានមួយក្នុងចំណោមព្រះអំណោយទានដ៏អស្ចារ្យបំផុត។ យើងប្រហែលជាប្រាថ្នាចង់បានវាខ្លាំងណាស់ ដើម្បីយើងអាចមានប្រយោជន៍នៅក្នុងក្រុមជំនុំ។ ប្រសិនបើព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធប្រោសប្រទានឲ្យវាបានសម្ដែងចេញតាមរយៈយើងមែន នោះយើងត្រូវគិតថា "ឥឡូវនេះខ្ញុំមានព្រះអំណោយទាននេះហើយ" ។ យើងគប្បីចងចាំថា ទ្រង់ប្រើប្រាស់យើងជាបណ្ដាញរបស់ទ្រង់ ដើម្បីប្រទានព្រះអំណោយទានផ្សេងទៅកាន់ព្រះកាយទ្រង់ ដែលជាក្រុមជំនុំនោះ ហើយយើងត្រូវតែសរសើរតម្កើងទ្រង់ដោយបន្ទាបខ្លួនផង។

លំហាត់អនុវត្តន៍

---

៤ អ្នកជឿផ្ដល់ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញាតាមរយៈ

ក) និយាយម្ដងហើយម្ដងទៀតនូវអ្វីដែលគេបានអាន។

ខ) ព្យាយាមរកនឹកពីអ្វីដែលព្រះជាម្ចាស់សព្វព្រះហឫទ័យឲ្យគេនិយាយ។

គ) ព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធប្រទានពាក្យពេចន៍ឲ្យគេនិយាយ។

៥ ចូរសរសេរអក្សរ ត នៅពីមុខប្រយោគដែលត្រឹមត្រូវ និង អក្សរ ខ ពីមុខប្រយោគណាដែលខុស។

.........ក) ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា ត្រូវបានប្រទានមកនៅពេលណាដែលមានតម្រូវការ។

.........ខ) ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា អាចប្រើសម្រាប់ការចែកចាយដំណឹងល្អតែប៉ុណ្ណោះ។

.........គ) ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា មិនត្រូវបាននិយាយទៅកាន់មនុស្សដោយផ្ទាល់។

.........ឃ) នៅពេលមនុស្សដែលត្រូវបានគេធ្វើអាក្រក់លើ ពួកគេអាចនឹងទទួលបានពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា។

គោលបំណងរបស់ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា

នៅក្នុងការសិក្សាពីគោលបំណងព្រះអំណោយទានរបស់ព្រះវិញ្ញាណ យើងមាន ច្បាប់ដ៏សាមញ្ញមួយដែលយើងត្រូវចងចាំៈ "ត្រូវធ្វើការទាំងអស់នេះ ដើម្បីកសាងក្រុមជំនុំ" (គម្ពីរ១កូរិនថូស ១៤:២៦) ។ នៅក្នុងគម្ពីរបកប្រែចាស់ មានន័យកាន់តែជាក់លាក់ ៖ "ត្រូវឲ្យធ្វើការទាំងអស់ សំរាប់នឹងស្អាងចិត្តឡើង" ។ ពាក្យថា ស្អាង មានន័យថា "កសាងឡើង"។ ដូច្នេះ យើងអាចនិយាយបានថា *គោលបំណង* របស់ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា គឺការកសាងព្រះកាយរបស់ព្រះគ្រិស្ត។ ការនេះអាចធ្វើទៅបានប្រសិនបើពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា ត្រូវបាននិយាយទៅកាន់សមាជិកណាម្នាក់ ក្រុមតូចណាមួយ ឬ ក្រុមមនុស្សដ៏ច្រើនកោះករជាមុនសិន។

ព្រះអំណោយទាននេះមិនមែនប្រទានឲ្យអ្នកណាម្នាក់ដោយព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ ដើម្បីឲ្យអ្នកនោះមានអារម្មណ៍ល្អ ឬ ប្រកបដោយព្រះវិញ្ញាណជាងអ្នកជឿដទៃទៀតនោះទេ។ វាគឺ អភ័យឯកសិទ្ធិពិសេសដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ។

លំហាត់អនុវត្តន៍

៦ នៅពេលដែលមានបញ្ហានៅក្នុងក្រុមជំនុំមួយ ត្រូវបានដោះស្រាយតាមរយៈពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា យើងនិយាយថា ក្រុមជំនុំត្រូវបាន

....

ខ. ពាក្យសំដីនៃចំណេះ

វត្ថុបំណងទី២. *រៀបរាប់មុខងារ និង គោលបំណងរបស់ ពាក្យសំដីនៃចំណេះ។*

វត្ថុបំណងទី៣. *ប្រាប់ពីរបៀបដែលមនុស្សម្នាក់អាចដឹងថា តើគេបានទទួលពាក្យសំដីនៃចំណេះ ឬទេ។*

និយមន័យ ពាក្យសំដីនៃចំណេះ

"គឺព្រះអង្គ [ព្រះវិញ្ញាណ] ប្រទានអោយម្នាក់ចេះនិយាយប្រកបដោយប្រាជ្ញា" (គម្ពីរ១កូរិនថូស ១២: ៨)។ នៅក្នុងគម្ពីរបកប្រែចាស់ ខដដែលនេះបានបន្តថា "ឲ្យម្នាក់ទៀតមាន*ពាក្យសំដីនៃចំណេះ*ចេះស្ទាត់តាមព្រះវិញ្ញាណដដែល" ។

ចំណេះ មានន័យថា "ការចេះដឹង" ។ ដូចដែលយើងបានឃើញនៅក្នុងការសិក្សាពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញារួចមកហើយ ឃ្លាថា*ពាក្យសំដី*គឺមកពីភាសាក្រិកថា *ឡូកូស*។ *ឡូកូស* មានន័យថា "បង្ហាញនៃ, ប្រធានបទនៃ, ខ្លឹមសារនៃ"។ដូច្នេះ ពាក្យសំដីនៃចំណេះ គឺជាការបង្ហាញពីចំណេះដឹង ប៉ុន្តែតើជាចំណេះដឹងរបស់អ្នកណា?

សូមរំឭក ម្តងទៀតថា គ្រប់ព្រះអំណោយទានរបស់ព្រះវិញ្ញាណទាំងអស់គឺជា*របស់ព្រះវិញ្ញាណ* ឬ *មកតាមរយៈព្រះវិញ្ញាណ*។ ពាក្យសំដីនៃចំណេះ ត្រូវបានប្រទានមកដោយ*ព្រះវិញ្ញាណដដែល* ដែលបានប្រទានពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញាមកដែរ នោះគឺព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ។

ព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ ដែលជាអង្គទីបីនៃព្រះត្រៃឯកភាពពេញលេញ ទ្រង់មាន អំណាចគ្រប់គ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិនៃចំណេះដឹងដ៏ធំល្វឹងល្វើយរបស់ព្រះជាម្ចាស់។ មានពាក្យមួយដែលមានប្រភពមកពីភាសាឡាតាំង បានរៀបរាប់ ពីបរិមាណនៃចំណេះដឹងដែលព្រះជាម្ចាស់មាន។ នោះគឺពាក្យ *អ៊ុមនីស៊ាន (omniscient)*។ អ៊ុមនីស៊ានមកពីពាក្យពីរម៉ាត់ *អ៊ុមនី* មានន័យថា "គ្រប់ទាំងអស់" និង *ស៊ាន* មានន័យ "ការដឹង"។ ដាក់ពាក្យពីរនេះបញ្ចូលគ្នា យើងទទួលបានពាក្យថា "ដឹងគ្រប់ទាំងអស់" ។ ដូច្នេះហើយ យើងក៏និយាយថា ព្រះជាម្ចាស់ទ្រង់ជ្រាបគ្រប់ទាំងអស់។ ព្រះជាម្ចាស់ដឹងអ្វីៗគ្រប់យ៉ាង។

តាមរយៈពាក្យសំដីនៃចំណេះ ព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធបានអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកជឿបាននិយាយចេញផ្នែកតូចមួយ នៃចំណេះដឹងឥតដែនកំណត់របស់ព្រះជាម្ចាស់។ យើងអាចនិយាយបានម្យ៉ាងទៀតថា ព្រះជាម្ចាស់ធ្វើឲ្យអ្នកជឿនិយាយអ្វីដែលពួកគេមិនអាចដឹងបានដោយសមត្ថភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេឡើយ។ ព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធបានដាក់ពាក្យឲ្យពួកគេនិយាយ។ ពាក្យនេះគឺបានមកពីព្រះអំណោយទានមួយដែលសម្រាប់អ្នកជឿ ឬ សម្រាប់ព្រះកាយ គេស្គាល់ថា ពាក្យសំដីនៃចំណេះ ។ វាជាព្រះអំណោយទានសម្រាប់ព្រះកាយ ព្រោះវាគឺសម្រាប់ប្រយោជន៍របស់ព្រះកាយ ទោះបីនៅពេលដែលវាត្រូវបាននិយាយទៅកាន់អ្នកដែលមិនជឿក៏ដោយ។

លំហាត់អនុវត្តន៍

៧ ពាក្យសំដីនៃចំណេះគឺ

ក) ព្រះអំណោយទាន ដូចគ្នានឹងពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញាដែរ។

ខ) ចំណេះដឹងដែលបានមកពីការសិក្សារៀនសូត្រ។

គ) ចំណេះដឹងខ្លះៗ របស់ព្រះជាម្ចាស់ដែលប្រទានមកតាមរយៈមនុស្ស។

ឃ) ចំណេះដឹងដែលអ្នកនិយាយ មិនដែលធ្លាប់មានពីមុនមក។

ការបកស្រាយ និង ការអធិប្បាយពីពាក្យសំដីនៃចំណេះនេះ

ការជ្រមុជនៅក្នុងព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ ជួយបង្កើនឫទ្ធានុភាពរបស់ព្រះជាម្ចាស់ នៅក្នុងជីវិតរបស់អ្នកជឿ៖ "អ្នករាល់គ្នានឹងទទួលឫទ្ធានុភាពមួយ គឺឫទ្ធានុភាពនៃព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធមកសណ្ឋិតលើអ្នករាល់គ្នា" (គម្ពីរកិច្ចការ ១:៨)។ ឫទ្ធានុភាពនោះ ត្រូវបានបើកសម្តែងតាមរយៈព្រះអំណោយទានរបស់ព្រះវិញ្ញាណ។ គ្រប់ព្រះអំណោយទានរបស់ព្រះវិញ្ញាណទាំងអស់ ស្តែងបង្ហាញពីឫទ្ធានុភាបរបស់ព្រះជាម្ចាស់។ ក្រុមជំនុំដំបូងទទួលបានឫទ្ធានុភាពរបស់ព្រះជាម្ចាស់ នៅបុណ្យថ្ងៃទីហាសិប។ ចាប់ពីពេលនោះមក ឫទ្ធានុភាពនោះត្រូវបានបើកសម្តែង នៅទូទាំងកណ្ឌគម្ពីរកិច្ចការ។

ពេលនេះ យើងនឹងបានឃើញពីរបៀបដែលឫទ្ធានុភាពរបស់ព្រះជាម្ចាស់ត្រូវបានបើកសម្តែងនៅក្នុងពាក្យសំដីនៃចំណេះ។

មនុស្សដែលពេញដោយព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ និង ពាក្យសំដីនៃចំណេះ

នៅទូទាំងកណ្ឌគម្ពីរកិច្ចការ យើងឃើញពីការបើកសម្តែង ពាក្យសំដីនៃចំណេះជាច្រើន។ យើងនឹងឃើញថា នៅក្នុងគ្រប់ករណីទាំងអស់ដែលអ្នកជឿនិយាយ ពាក្យសំដីនៃចំណេះ គេនិយាយបានអ្វីៗដែលពួកគេគ្មានសមត្ថភាពអាចដឹងពីមុខមកឡើយ លើកលែងតែតាមរយៈព្រះវិញ្ញាណតែប៉ុណ្ណោះ។

១. សូមអានគម្ពីរកិច្ចការ ៥:១-១០។ លោកពេត្រុស *បានដឹង* ថាលោកអាណាណាស និងនាងសាភីរ៉ាបានកុហកព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ។ លោកក៏ *បានដឹង* ដែរថា ពួកគេបានព្រមព្រៀងគ្នានឹងធ្វើការកុហកនេះ។

២. សូមមើលនៅក្នុងគម្ពីរកិច្ចការ ៨:២៣។ លោកពេត្រុស *បានដឹង* ថាលោកស៊ីម៉ូនមានសេចក្តីច្រណែនជូរល្វីង និង បាប នៅក្នុងចិត្តរបស់គាត់។

៣. សូមអានគម្ពីរកិច្ចការ៩:១-១៨។ លោក អាណាណាស (មិនមែនជាលោកអាណាណាស នៅក្នុងគម្ពីរកិច្ចការជំពូក៥ទេ) បានដឹងរឿងខ្លះអំពីលោកស៊ូល តាមរយៈព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ។

លោក *បានដឹង* ថាលោកស៊ូលនៅកន្លែងណា (ខ ១១)

លោក *បានដឹង* ថាលោកស៊ូលកំពុងតែអធិស្ឋាន (ខ១១)

លោក *បានដឹង* ថាលោកស៊ូលបានឃើញពីនិមិត្តមួយ (ខ១២)

លោក *បានដឹង* ថាលោកស៊ូលត្រូវបានជ្រើសរើសឲ្យធ្វើជានាវានាំព្រះបន្ទូល (ខ១៥)

លោក *បានដឹង* ថាលោកស៊ូលនឹងរងទុក្ខដើម្បីព្រះជាម្ចាស់ (ខ១៦)

៤. សូមមើលគម្ពីរកិច្ចការ ១០:១៩។ លោកពេត្រុស *បានដឹង* ថាមានបុរសបីនាក់បានមកជួប លោក ជួសមុខឲ្យលោក កូនេលាស។

៥. សូមអានគម្ពីរកិច្ចការ ២៧:១៣-៤៤។ លោកប៉ូល *បានដឹង* ថាពួកអ្នកសំពៅ ដែលកំពុងនៅក្នុងសំពៅដែលព្យុះបោកបក់ មិនអាចមានសុវត្ថិភាពបានឡើយ លុះត្រាតែពួកគេនៅឲ្យជាប់ជាមួយសំពៅនោះ។

លំហាត់អនុវត្តន៍

៨ សូមអានគម្ពីរ យ៉ូហាន ៤:៧-១៩។ តើនៅក្នុងខណាមួយដែលព្រះយេស៊ូបានថ្លែងព្រះបន្ទូលនៃចំណេះ?

....

មនុស្សអាក្រក់ និង ពាក្យសំដីនៃចំណេះ

ពេលខ្លះមនុស្សអាក្រក់ ដូចជាគ្រូធ្មប់ ហាក់បីដូចជាមានអំណាច ដឹងរឿងផ្សេងៗតាមមធ្យោបាយដ៏ចម្លែក។ តើពួកគេមានពាក្យសំដីនៃចំណេះដែរឬ? អត់ទេ។ តែយ៉ាងណាមិញ វាជារឿងពិតដែលពួកគេទទួលបានចំណេះដឹង ក្នុងរបៀបមិនធម្មតាមួយ។ ប៉ុន្តែ តើវាដោយរបៀបណា?

យើងត្រូវតែចងចាំថា កាលណាមានព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ នោះក៏មានវិញ្ញាណអាក្រក់ផងដែរ។ ព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធគឺជាព្រះវិញ្ញាណរបស់ព្រះជាម្ចាស់។ វិញ្ញាណអាក្រក់គឺបានមកពីភាវៈអាក្រក់ គឺសាតាំងនោះឯង។

សាតាំងដឹងអ្វីដែលមនុស្សអាក្រក់មិនអាចដឹងបានដោយអំណោយផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។ ប៉ុន្តែ សាតាំងគឺមិនដូចជាព្រះជាម្ចាស់នោះទេ។ វាមិនដឹងរឿងគ្រប់យ៉ាងនោះទេ វាដឹងតែ*រឿងខ្លះ* ប៉ុណ្ណោះ។

ជាឧទាហរណ៍ មានបុរសម្នាក់នៅក្រុងគេរ៉ាស៊ីន ដែលមានអារក្ស (វិញ្ញាណអាក្រក់) ជាច្រើនចូលក្នុងខ្លួនគាត់។ នៅពេលដែលព្រះយេស៊ូយាងទៅជិត គាត់បានស្រែកយំថា "ឱព្រះយេស៊ូជាព្រះបុត្រារបស់ព្រះជាម្ចាស់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតអើយ! តើព្រះអង្គចង់ធ្វើអ្វីទូលបង្គំ? សូមមេត្តាកុំធ្វើទុក្ខទោសទូលបង្គំអី!" (គម្ពីរកិច្ចការ ៨:២៨)។

តើបុរសម្នាក់ស្គាល់ថាព្រះយេស៊ូជានរណាបានដោយរបៀបណាទៅ? តើគាត់បានដឹងពីឫទ្ធានុភាពរបស់ព្រះយេស៊ូដែលអាចដាក់ទោសគាត់ ដូចម្ដេចបាន? គាត់បានដឹងរឿងនេះមកពីអារក្ស (វិញ្ញាណអាក្រក់) ដែលស្ថិតនៅក្នុងគាត់។ ចំណេះទាំងនេះមិនមែនមកពីព្រះជាម្ចាស់នោះទេ។

តើយើងអាចដឹងថា ពាក្យសំដីនៃចំណេះដែលយើងនឹងនិយាយគឺជាពាក្យបានមកពីព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធបានដោយរបៀបណា? តើយើងត្រូវតែខ្លាចថា អ្វីដែលយើងអាចនឹងនិយាយគឺមកពីវិញ្ញាណអាក្រក់ដែរឬទេ?

មិនចាំបាច់ភ័យទេ ។ អ្នកជឿមិនត្រូវភ័យខ្លាចពីការនេះសោះឡើយ។ នៅពេលដែលយើងបានពេញដោយព្រះវិញ្ញាណរបស់ព្រះជាម្ចាស់ នោះគ្មានកន្លែងសម្រាប់ទុកឲ្យវិញ្ញាណអាក្រក់ឡើយ។ ពួកវាគ្មានកន្លែងនៅក្នុងយើងឡើយ៖ "ដ្បិតព្រះអង្គដែលគង់នៅក្នុងអ្នករាល់គ្នា ទ្រង់មានអំណាចធំជាងម្ចាស់លោកីយ៍នេះទៅទៀត។" (បានន័យថា ពិភពលោកគឺមិនវិសុទ្ធនោះទេ ។ គម្ពីរ១យ៉ូហាន ៤:៤)

លំហាត់អនុវត្តន៍

៩ ចូរសរសេរអក្សរ ត នៅមុខប្រយោគដែលត្រឹមត្រូវ និង អក្សរ ខ នៅមុខប្រយោគដែលខុស នៅខាងក្រោមនេះ។

........ក) គ្រូធ្មប់អាចមានព្រះអំណោយទាន ពាក្យសំដីនៃចំណេះ របស់ព្រះវិញ្ញាណ។

........ខ) សាតាំង មានសព្វញ្ញូតភាព(ដឹងគ្រប់អ្វីៗទាំងអស់។)

........គ) អ្នកជឿត្រូវតែភ័យខ្លាច ថាពួកគេអាចនឹងនិយាយដោយវិញ្ញាណអាក្រក់ដឹកនាំ។

........ឃ) វិញ្ញាណអាក្រក់ មានអំណោចជាងព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ។

........ង) ព្រះវិញ្ញាណរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ទ្រង់មិនទុកចន្លោះសម្រាប់វិញ្ញាណអាក្រក់ទេ។

វិញ្ញាណមនុស្ស និង ពាក្យសំដីនៃចំណេះ

ពាក្យសំដីនៃចំណេះគឺលើសពីការយល់ឃើញរបស់មនុស្ស។ ពេលខ្លះមនុស្សមិនយល់ពីភាពខុសគ្នាទេ។ ពួកគេគិតអ្វីៗនៅក្នុងគំនិតរបស់ពួកគេផ្ទាល់ ហើយជឿថាវាគឺជាពាក្យសំដីនៃចំណេះ។ គំនិតរបសយើងវា អាចបោកបញ្ឆោតយើងបាន។

ខ្ញុំនៅចាំរឿងមួយដែលអាចអធិប្បាយពីចំណុចនេះបាន។ នៅរសៀលមួយ នៅក្នុងការជួបជុំអធិស្ឋានតាមផ្ទះមួយ មានអ្នកជឿចាប់ផ្តើមមានអារម្មណ៍ថា គេត្រូវការឧបករណ៍តន្ត្រី ដើម្បីជាជំនួយដល់ការច្រៀង។ ចៃដន្យ នៅផ្ទះនោះក៏មានឧបករណ៍តន្ត្រីដែលអ្នកជឿគេចង់បាន។ មានបុរសម្នាក់នៅក្នុងក្រុមនោះ ជឿថាគាត់មានពាក្យសំដីនៃចំណេះ មកពីព្រះអម្ចាស់ បានប្រាប់ទៅស្ត្រីដែលជាម្ចាស់ផ្ទះនោះភ្លាមៗថា ឲ្យឧបករណ៍តន្ត្រីជារបស់រួមក្នុងក្រុមទៅ។

នៅពេលដែលស្ត្រីនោះឮដូចនេះ នាងមិនយល់ទល់តែសោះ។ នាងបានប្រាប់ទៅបុរសនោះថា ឧបករណ៍តន្ត្រីនោះមិនមែនជារបស់ផ្ទាល់ខ្លួននាងទេ វាជារបស់ខ្ចីគេប៉ុណ្ណោះ។ បុរសម្នាក់នោះ បាននិយាយចេញមកនូវគំនិតរបស់គាត់ និងមិនមែនតាមរយៈ ពាក្យសំដីនៃចំណេះឡើយ។

តើយើងអាចប្រាកដថា យើងមាន ពាក្យសំដីនៃចំណេះបានដោយរបៀបណា? ខាងក្រោមនេះជាការសាកល្បងដែលអ្នកអាចធ្វើបានតាមកាលៈទេសៈនីមួយៗៈ

១. តើបំណងចិត្តអាត្មានិយមរបស់ខ្ញុំ នាំខ្ញុំឲ្យនិយាយឬ?

២. តើខ្ញុំពិតជាប្រាកដថា ខ្ញុំមានពាក្យសំដីនៃចំណេះដែលមកពីព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធដែរឬទេ?

៣. តើខ្ញុំស្គាល់សន្តិភាពរបស់ព្រះជាម្ចាស់នៅក្នុងចិត្តខ្ញុំដែរឬទេ?

៤. តើខ្ញុំមានការមិនពេញចិត្ត និង មិនសប្បាយចិត្តជាមួយនរណាម្នាក់ ឬ ហេតុការណ៍អ្វីមួយដែរឬទេ?

ប្រសិនបើអ្នកមានបញ្ហាក្នុងការឆ្លើយសំណួរទាំងនេះ វាល្អជាជាងដែលអ្នកស្វែងរកព្រះអម្ចាស់មុនពេលដែលអ្នកនិយាយចេញមក។ នៅពេលដែលអ្នករីករាយជាមួយចម្លើយរបស់អ្នកចំពោះសំណួរទាំងអស់ខាងលើនេះហើយ អ្នកគួរតែមានអារម្មណ៍រីករាយក្នុងការនិយាយវាចេញមក។ អ្នកក៏ត្រូវតែដឹងផងដែរថា អ្នកជឿដែលបាននិយាយ ពាក្យសំដីនៃចំណេះ ពួកគេមានអារម្មណ៍ប្រាកដប្រជានៅក្នុងចិត្តជាមួយនឹងអ្វីដែលពួកគេនឹងនិយាយចេញមក។ បទពិសោធន៍នឹងជួយអ្នកឲ្យស្គាល់ពីចលនារបស់ព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ។

លំហាត់អនុវត្តន៍

១០ យើងអាចដឹង ពាក្យសំដីនៃចំណេះដែលបានមកពីព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធនៅពេលយើង

ក) ជាគ្រូបង្រៀនដ៏ល្អម្នាក់។

ខ) ដឹងពីសន្តិភាពរបស់ព្រះជាម្ចាស់នៅក្នុងចិត្តរបស់យើង។

គ) មានកំហឹងជាមួយនរណាម្នាក់។

ឃ) គ្មានបំណងចិត្តអាត្មានិយមចំពោះរឿងនោះ។

គោលបំណងសម្រាប់ពាក្យសំដីនៃចំណេះ

ទាំងគោលបំណងរបស់ ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា និង ពាក្យសំដីនៃចំណេះ គឺដូចគ្នា។ វាមានគោលបំណងដើម្បីកសាងព្រះកាយរបស់ព្រះគ្រិស្ត។

ព្រះអំណោយទានទាំងពីរតែងតែធ្វើការជាមួយគ្នា ប៉ុន្តែពាក្យសំដីនៃចំណេះនាំមុខពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា។ តាមរយៈពាក្យសំដីនៃចំណេះ ព្រះយេស៊ូបានមានព្រះបន្ទូលប្រាប់ស្ត្រីសាសន៍សាម៉ារីពីជីវិតពីអតីតរបស់នាង។ បន្ទាប់មក តាមរយៈពាក្យសំដី នៃប្រាជ្ញា ទ្រង់បានប្រទានដំណោះស្រាយសម្រាប់បញ្ហារបស់នាង។

លំហាត់អនុវត្តន៍

១១ ចូរអានពីគោលបំណងសម្រាប់ពាក្យសំដីនៃចំណេះម្តងទៀត។ តើពាក្យអ្វីដែលបានរៀបរាប់ពីគោលបំណងរបស់ពាក្យសំដីនៃចំណេះ?

....

....

គ. ជំនឿ

វត្ថុបំណងទី៤. *បកស្រាយពីមុខងារ និង គោលបំណងរបស់ព្រះអំណោយទាននៃជំនឿ។*

វត្ថុបំណងទី៥. *ប្រាប់ពីរបៀបដែលមនុស្សម្នាក់អាចដឹងថា គេមានព្រះអំណោយទាននៃជំនឿ។*

និយមន័យជំនឿ

"ព្រះវិញ្ញាណដដែលប្រទានអោយម្នាក់ទៀតមានជំនឿ" (គម្ពីរ១កូរិនថូស ១២:៩)

បើនិយាយជាទូទៅ ជំនឿគឺជាសមត្ថភាពក្នុងការជឿ។ ប្រសិនបើមនុស្សម្នាក់មានជំនឿ យើងនិយាយថា គាត់ជឿ។ ប៉ុន្តែ*ព្រះអំណោយទាន* នៃជំនឿគឺលើសពីជំនឿធម្មតាទៅទៀត ដែលអ្នកជឿទាំងអស់មាន។ វាគឺជាជំនឿ *ពិសេស* ។ វាគឺជាជំនឿ ដែលបានប្រទានមកដោយព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ ដើម្បីតម្រូវការពិសេស។ យើងអាចនិយាយថា វាគឺជាផ្នែកមួយតូចនៃការទុកព្រះទ័យដ៏ឥតខ្ចោះរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលបានប្រទានមកតាមរយៈព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធទៅដល់មនុស្សម្នាក់។

ព្រះអំណោយទាននៃជំនឿមិនមែនជាកម្មសិទ្ធិរបស់អ្នកជឿ ដែលព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធបានប្រទានមកតាមរយៈពួកគេឡើយ។ ព្រះអំណោយទាននោះបានដាក់មកក្នុងដួងចិត្តរបស់មនុស្សម្នាក់នៅក្នុងពេលពិសេសមួយ សម្រាប់បំពេញតម្រូវការពិសេសមួយដែរ។ ព្រះអំណោយទាននោះគឺត្រូវបានប្រទានមកឲ្យពួកយើង។ តម្រូវការត្រូវបានបំពេញ ។ ព្រះអំណោយទាននោះក៏បានសម្រេចគោលបំណងរបស់វាដែរ។

លំហាត់អនុវត្តន៍

១២ ចូរសរសេរអក្សរ ត នៅខាងមុខប្រយោគត្រឹមត្រូវ និង អក្សរ ខ នៅខាងមុខប្រយោគដែលខុស។

........ក) អ្នកជឿគ្រប់រូបអាចទទួលបានព្រះអំណោយទាននៃជំនឿបាន។

........ខ) តាមរយៈព្រះអំណោយទាននៃជំនឿ អ្នកជឿទទួលបានប្រភេទជំនឿពិសេសមួយ។

........គ) ដោយសារតែអ្នកជឿទាំងអស់ដែលពេញដោយព្រះវិញ្ញាណ មានព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធនោះ ពួកគាត់ក៏អាចទទួលបានព្រះអំណោយទាននៃជំនឿដែរ។

ការបកស្រាយ និង ការអធិប្បាយពីជំនឿ

ជំនឿគឺតែងតែផ្អែកទៅលើចំណេះដឹង។ រឿងនេះបកស្រាយពីមូលហេតុដែលជំនឿរបស់យើងអាចនឹងមានតិចតួច។ យើងមានចំណេះតិចតួច ដូច្នេះយើងក៏មានជំនឿតិចតួចដែរ។

ព្រះជាម្ចាស់អាចប្រទានព្រះអំណោយទាននៃជំនឿបាន ព្រោះទ្រង់គ្មានការសង្ស័យអំពីឫទ្ធានុភាពរបស់ទ្រង់ទេ។ ទ្រង់ក៏មានចំណេះដឹងដ៏ឥតខ្ចោះផងដែរ។ តាមរយៈព្រះអំណោយទាននៃជំនឿ ផ្នែកតូចមួយនៃជំនឿដ៏ឥតខ្ចោះរបស់ព្រះជាម្ចាស់ត្រូវបានប្រទានមក ដើម្បីបំពេញតម្រូវការពិសេសៗមួយចំនួន

តាមធម្មតា មានរឿងបីយ៉ាងកើតឡើង នៅពេលដែលព្រះអំណោយទាននៃជំនឿត្រូវបានបើកសំដែង៖

១. ស្ថានការណ៍ និង ហេតុការណ៍ដែលមិនអាចទៅរួចមួយ នឹងកើតឡើង។

២. ព្រះអំណោយទាននៃជំនឿត្រូវបានប្រទានមក។

៣. ដំណោះស្រាយបញ្ហាត្រូវបានគេរកឃើញ។

រឿងរបស់លោកពេត្រុស និង លោកយ៉ូហានធ្វើដំណើរទៅព្រះវិហារដើម្បីអធិស្ឋាន នឹងជួយយើងឲ្យឃើញពីរបៀបដែលព្រះអំណោយទាននៃជំនឿធ្វើការ។ ចូរអានគម្ពីរកិច្ចការ ៣:១-១១ អ្នកនឹងឃើញពីការនេះដោយផ្ទាល់។ រឿងទាំងបីដែលមានរៀបរាប់នៅខាងលើ គឺសុទ្ធតែបានកើតនៅក្នុងរឿងមួយនេះ៖

១. បុរសពិការម្នាក់បានអង្គុយយ៉ាងអស់សង្ឃឹមនៅមុខ ខ្លោង ទ្វារលំអ របស់ព្រះវិហារ។ លោកបានធ្លាក់ក្នុងភាព "ពិការតាំងពីកំណើត" ប្រមាណជាសែសិបឆ្នាំមកហើយ។ អ្វីដែលគាត់អាចធ្វើបានគឺ សុំទានដើម្បីរស់តែប៉ុណ្ណោះ។ វា*មិនអាចទៅរួច* នោះទេសម្រាប់មនុស្សមកព្យាបាលគាត់ឲ្យជាបាន។

២. លោកពេត្រុសបានមើលឃើញ ជំនឿ *ពិសេស* មួយនៅក្នុងចិត្តរបស់លោក មួយរំពេច។ ដោយព្រោះតែជំនឿនោះ ជាជំនឿរបស់ព្រះជាម្ចាស់ពិតមែន លោកបានមានប្រសាសន៍ទៅកាន់បុរសនោះថា "ក្នុងព្រះនាមព្រះយេស៊ូគ្រិស្ត* ជាអ្នកភូមិណាសារ៉ែត ចូរក្រោកឡើង ដើរទៅចុះ" (ខ៦)។

៣. យើងដឹងថាលោកពេត្រុសពិតជាមានព្រះអំណោយទាននៃជំនឿ តាមរយៈអ្វីដែល *បានកើតឡើង* ចំពោះបុរសម្នាក់នោះ! "រំពេចនោះជើងរបស់គាត់ និងសន្លាក់ឆ្អឹង ក៏ប្រែជាមាំមួន គាត់ក៏ស្ទុះឈរឡើង ហើយដើរបាន" (ខ៧ និង៨)។

ព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធសព្វព្រះហឫទ័យធ្វើការដូច្នេះ ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន។ ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យប្រទានឲ្យអ្នកជឿនូវជំនឿពិសេសរបស់ព្រះជាម្ចាស់ សម្រាប់តម្រូវធំៗ និង បញ្ហាពិបាកៗ។ ប្រាកដណាស់ទ្រង់ត្រូវការអ្នកជឿដូចជាលោកពេត្រុស ដែលនឹងហ៊ានធ្វើសកម្មភាពនៅរាល់ពេលដែលទ្រង់ដាក់ជំនឿនៅក្នុងដួងចិត្តរបស់ពួកគាត់។ អ្នកជឿតែងតែភ័យខ្លាចក្នុងការធ្វើការបញ្ចេញសកម្មភាព ហើយពេលនោះជំនឿក៏មិនអាចធ្វើការបានឡើយ។

តើខ្ញុំអាចដឹងថា ខ្ញុំមានព្រះអំណោយទាននៃជំនឿបានដោយរបៀបណា? យើងអាចដឹងបាននៅក្នុងបុគ្គលនៅខាងក្នុង គឺវិញ្ញាណរបស់យើងនោះឯង។ ពាក្យថា*ជំនឿ*មានន័យមួយថា " ជំនឿស៊ប់ "។ នៅពេលដែលព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធប្រទានជំនឿដ៏ឥតខ្ចោះរបស់ព្រះជាម្ចាស់មួយផ្នែកតូចមកឲ្យយើង នោះមានជំនឿស៊ប់ យ៉ាងជ្រាលជ្រៅមួយស្ថិតនៅក្នុងចិត្តរបស់យើង ថាព្រះជាម្ចាស់នឹងធ្វើរឿងអ្វីម្យ៉ាង។ អ្នកជឿដែលទទួលបានជំនឿនេះមិនត្រឹមតែ *សង្ឃឹម* ថាព្រះជាម្ចាស់នឹងធ្វើរឿងអ្វីម្យ៉ាងនោះទេ គាត់ថែមទាំង *ដឹង* ថាព្រះជាម្ចាស់នឹងធ្វើការផងដែរ។

លំហាត់អនុវត្តន៍

១៣ ចូរបំពេញប្រយោគខាងក្រោម។

ក) មូលដ្ឋានគ្រឹះរបស់ជំនឿគឺជា..

ខ) ចំណេះដឹងដ៏ឥតខ្ចោះ គឺចាំបាច់ណាស់សម្រាប់..ឥតខ្ចោះ។

គ) អ្នកជឿអ្នកធ្វើបានច្រើនដូចជាលោកពេត្រុស បានធ្វើនៅខ្លោង ទ្វារលំអ ដែរ ប្រសិនបើពួកគេមាន..

ឃ) តាមរយៈព្រះអំណោយទាននៃជំនឿ យើងដឹងថាព្រះជាម្ចាស់នឹង..

គោលបំណងសម្រាប់ព្រះអំណោយទាននៃជំនឿ

សម្រាប់ព្រះអំណោយទានរបស់ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា និង ពាក្យសំដីនៃចំណេះ យើងបានឃើញថាវាមានគោលស្រដៀងគ្នា។ ព្រះអំណោយទានទាំងពីរ គឺសម្រាប់កសាងព្រះកាយរបស់ព្រះគ្រិស្ត។ យើងបានឃើញពីរបៀបដែលព្រះអំណោយទានទាំងពីរធ្វើការជាមួយគ្នាដើម្បីកសាងព្រះកាយ។ គោលបំណងរបស់ព្រះអំណោយទាននៃជំនឿក៏ដូចគ្នាដែរ។

មុនពេលរៀបរាប់ឈ្មោះព្រះអំណោយទានទាំងប្រាំបួនដែលយើងកំពុងសិក្សានេះ លោកប៉ូលបានថ្លែងពីគោលបំណងតាមរបៀបមួយផ្សេង៖ "ព្រះវិញ្ញាណប្រោសប្រទានអោយម្នាក់ៗសំដែងព្រះអំណោយទាន ដើម្បីជាប្រយោជន៍រួម" (គម្ពីរ១កូរិនថូស ១២:៧).

តាមរយៈព្រះអំណោយទាននៃជំនឿ ព្រះកាយទាំងមូលទទួលបានជំនួយ និង ការកសាងឡើង។ ប្រសិនបើមានតែសមាជិកម្នាក់ ដែលទទួលបានប្រយោជន៍ពីការសំដែង ព្រះអំណោយទាននៃជំនឿ នោះព្រះកាយទាំងមូលនឹងនៅតែទទួលបានជំនួយ។ នៅពេលដែលសមាជិកម្នាក់ទទួលបានជំនួយ សមាជិកទាំងអស់ក៏ទទួលបានជំនួយដែរ៖ "ប្រសិនបើមានសរីរាង្គណាមួយឈឺចុកចាប់ សរីរាង្គទាំងអស់ក៏ឈឺចុកចាប់ជាមួយដែរ ប្រសិនបើមានសរីរាង្គណាមួយបានថ្លៃថ្នូរ សរីរាង្គទាំងអស់ក៏អរសប្បាយជាមួយដែរ" (គម្ពីរ១កូរិនថូស ១២:២៦)។

លំហាត់អនុវត្តន៍

១៤ គោលបំណងរបស់ព្រះអំណោយទាននៃជំនឿគឺ

ក) មានចំណុចខ្លះ ដូចជាគោលបំណងរបស់ ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញាដែរ។

ខ) ខុសគ្នាពីគោលបំណងរបស់ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា។

គ) ដូចគ្នាទៅនឹងគោលបំណងរបស់ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា។

ការប្រឡងផ្ទាល់ខ្លួន

ត្រូវ/ខុស។ ចូរសរសេរអក្សរ ត នៅក្នុងចន្លោះ ខាងមុខប្រយោគណាដែលត្រឹមត្រូវ និង អក្សរ ខ ខាងមុខប្រយោគណាដែលខុស។

.........១ ព្រះអំណោយទានរបស់ព្រះវិញ្ញាណ គឺស្ថិតនៅក្នុងអ្នកជឿ។

.........២ ពាក្យសំដីនៃចំណេះ គឺបានធ្វើការនៅក្នុងគម្ពីរកិច្ចការ ៨:២៣។

.........៣ ដោយនិយាយថា ព្រះជាម្ចាស់មានសព្វញ្ញុតភាព យើងបានន័យថាទ្រង់គឺមានវត្តមាននៅគ្រប់កន្លែង។

.........៤ អ្នកជឿត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាបណ្តាញសម្រាប់ផ្តល់ព្រះអំណោយទានរបស់ព្រះជាម្ចាស់ទៅដល់ក្រុមជំនុំ។

.........៥ ព្រះអំណោយទានដែលបានសិក្សានៅក្នុងមេរៀន គឺសម្រាប់អ្នកដឹកនាំនៅក្នុងក្រុមជំនុំជាពិសេស ហើយមិនមែនសម្រាប់អ្នកជឿគ្រប់គ្នានោះទេ។

..........៦ *ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា* មានន័យថា "ផ្នែកតូចមួយ" នៃប្រាជ្ញារបស់មនុស្ស ដែលបាននិយាយឡើងនៅក្នុងពេលស័ក្តិសមមួយ។

.........៧ គោលបំណងរបស់ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា ពាក្យសំដីនៃចំណេះ និងព្រះអំណោយទាននៃជំនឿគឺដើម្បីកសាងក្រុមជំនុំឡើង។

.........៨ នៅពេលណាដែលអ្នកជឿថ្លែងពាក្យសំដីនៃចំណេះ ពួកគេនិយាយថ្លែងអ្វីម្យ៉ាងដែលពួកគេមិនអាចយល់ដឹងខ្លួនឯងបានឡើយ លុះត្រាតែតាមរយៈព្រះវិញ្ញាណវិញ។

..........៩ គោលបំណងរបស់ព្រះអំណោយទាននៃជំនឿ គឺដូចគ្នាទៅនឹងគោលបំណងរបស់អំណោយទានដទៃផ្សេងទៀតដែរ ប៉ុន្តែវាមានមុខងារផ្សេង។

ចម្លើយសម្រាប់លំហាត់អនុវត្តន៍

១ ក) ផ្នែកតូចមួយនៃប្រាជ្ញាញាណរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលបាននិយាយឡើងនៅក្នុងពេលវេលាមួយដ៏ស័ក្តិសម។

៨ ខទី១៧ និង ១៨។ "ព្រះយេស៊ូមានព្រះបន្ទូលថា៖ «នាងនិយាយថា នាងគ្មានប្ដីដូច្នេះ ត្រូវមែន ព្រោះនាងធ្លាប់មានប្ដីប្រាំមកហើយ រីឯបុរសដែលនៅជាមួយនាងសព្វថ្ងៃ មិនមែនជាប្ដីរបស់នាងទេ នាងនិយាយត្រង់មែន»។"

២ ក) ខ

ខ) ត

គ) ត

ឃ) ខ

៩ ក) ខ

ខ) ខ

គ) ខ

ឃ) ខ

ង) ត

៣ "ហេតុនេះ បងប្អូនអើយ សូមនាំគ្នាជ្រើសរើសយកបុរសប្រាំពីររូបក្នុងចំណោមបងប្អូនដែលជាអ្នកមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អ ហើយពោរពេញដោយព្រះវិញ្ញាណ និងប្រាជ្ញាឈ្លាសវៃ។ យើងខ្ញុំនឹងតែងតាំងគេអោយបំពេញមុខងារនេះ" ។ (ខ៣)។

១០ ខ) ដឹងពីសន្តិភាពរបស់ព្រះជាម្ចាស់នៅក្នុងចិត្តរបស់យើង។

ឃ) គ្មានបំណងចិត្តអាត្មានិយមចំពោះរឿងនោះ។

៤ គ) ព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធប្រទានពាក្យពេចន៍ឲ្យគេនិយាយ។

១១ ធ្វើឲ្យចម្រើនឡើង ,កសាងឡើង

៥ ក) ត

ខ) ខ

គ) ខ

ឃ) ត

១២ ក) ត

ខ) ត

គ) ត

៦ ធ្វើឲ្យចម្រើន , កសាងឡើង

១៣ ក) ចំណេះដឹង

ខ) ជំនឿ

គ) ព្រះអំណោយទាននៃជំនឿ

ឃ) ធ្វើសកម្មភាព

៧ គ) ចំណេះដឹងខ្លះៗ របស់ព្រះជាម្ចាស់ដែលប្រទានមកតាមរយៈមនុស្ស។

ឃ) ចំណេះដឹងដែលអ្នកនិយាយ មិនដែលធ្លាប់មានពីមុនមក។

១៤ គ) ដូចគ្នាទៅនឹងគោលបំណងរបស់ពាក្យសំដីនៃប្រាជ្ញា។